

ZALECENIE RADY**z dnia 8 lipca 2014 r.****w sprawie krajowego programu reform Irlandii na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Irlandię programu stabilności na 2014 r.**

(2014/C 247/07)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania⁽²⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego, zatytułowanej „Europa 2020”, opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych i skupiającej się na najważniejszych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 13 lipca 2010 r., na podstawie wniosków Komisji, Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii (na lata 2010–2014), a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich⁽³⁾, które razem stanowią „zintegrowane wytyczne”. Państwa członkowskie zostały poproszone o uwzględnienie zintegrowanych wytycznych w swoich krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 29 czerwca 2012 r. szefowie państw lub rządów państw członkowskich podjęli decyzję w sprawie Paktu na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, nakreślającego spójne ramy działania na poziomie krajowym, unijnym i strefy euro z wykorzystaniem wszelkich możliwych dźwigni, instrumentów i polityk. Podjęli oni decyzję co do działań, które należy przedsięwziąć w państwach członkowskich, w szczególności wyrazili pełną gotowość do realizacji celów strategii „Europa 2020” oraz wdrożenia zaleceń dla poszczególnych krajów.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Utrzymana na rok 2014 decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

- (4) Irlandia podlegała programowi dostosowań makroekonomicznych do grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 12 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 472/2013⁽¹⁾ była zatem na czas trwania tego programu wyłączona z monitorowania i oceny w ramach europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej. W związku z pomyślnym ukończeniem irlandzkiego programu dostosowań makroekonomicznych Irlandię należy obecnie w pełni uwzględnić w ramach europejskiego semestru.
- (5) W dniu 13 listopada 2013 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2014 r. Także w dniu 13 listopada 2013 r. Komisja, na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011, przyjęła sprawozdanie w ramach mechanizmu ostrzegania.
- (6) W dniu 20 grudnia 2013 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety dotyczące zapewnienia stabilności finansowej, konsolidacji budżetowej i działań wspierających wzrost gospodarczy. Podkreśliła potrzebę dążenia do zróżnicowanej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu, przywrócenia gospodarce normalnych warunków kredytowania, wspierania wzrostu i konkurencyjności, rozwiązania problemu bezrobocia i społecznych skutków kryzysu, jak również modernizacji administracji publicznej.
- (7) W dniu 5 marca 2014 r. Komisja opublikowała wyniki szczegółowej oceny sytuacji dotyczącej Irlandii, na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011, biorąc pod uwagę pomyślne ukończenie irlandzkiego programu dostosowań gospodarczych, a zatem fakt, że Irlandia powinna zostać obecnie w pełni włączona w ramy europejskiego semestru. Analiza doprowadziła Komisję do wniosku, że ukończony niedawno irlandzki program dostosowań makroekonomicznych odegrał zasadniczą rolę w zarządzaniu ryzykiem gospodarczym i zmniejszaniu zakłóceń równowagi. Jednak pozostałe zakłócenia równowagi makroekonomicznej wymagają szczególnego monitorowania i zdecydowanych działań politycznych. W szczególności sytuacja w sektorze finansowym, zadłużenie sektora prywatnego i publicznego oraz związany z tym wysoki poziom zewnętrznych zobowiązań netto i brutto, a także sytuacja na rynku pracy świadczą o tym, że zagrożenie nadal istnieje.
- (8) W dniu 17 kwietnia 2014 r. Irlandia przedłożyła swój krajowy program reform na 2014 r., a w dniu 29 kwietnia 2014 r. – program stabilności na 2014 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (9) Do głównych celów strategii budżetowej nakreślonej w programie stabilności na 2014 r. należą skorygowanie nadmiernego deficytu do 2015 r. oraz osiągnięcie do 2018 r. średniookresowego celu budżetowego. W programie stabilności założono docelowy deficyt poniżej poziomu 3 % PKB do 2015 r. zgodnie z zaleceniem wydanym w ramach procedury nadmiernego deficytu. W programie stabilności potwierdzono średniookresowy cel budżetowy w postaci utrzymania równowagi budżetowej w kategoriach strukturalnych, co jest zgodne z przepisami paktu stabilności i wzrostu. Na okres po 2015 r. program stabilności zakłada obniżenie nominalnego deficytu budżetowego o około 1 punkt procentowy PKB rocznie w latach 2016–2018. Ma to służyć obniżeniu zadłużenia z niemal 124 % PKB w 2013 r. do 107 % PKB w 2018 r. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto prognozy budżetowe w programie stabilności, został zatwierdzony jako „znajdujący się w zasięgu odpowiednich prognoz” przez niezależny organ (irlandzką radę doradczą ds. budżetowych). Jest on zasadniczo zgodny z prognozą Komisji na lata 2014 i 2015 z pewnymi różnicami, jeśli chodzi o wkład elementów po stronie popytu. Jednak prognozy władz w odniesieniu do późniejszych lat objętych programem stabilności są optymistyczne. Ponadto na 2015 r. brak jest wystarczająco szczegółowych działań, które wspomogłyby osiągnięcie celów budżetowych. W związku z tym Komisja prognozuje, że deficyt w 2015 r. będzie wyższy niż cel zalecany przez Radę. Rada – na podstawie oceny programu stabilności i prognozy Komisji, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1466/97 – jest zdania, że cele programu stabilności są zgodne z wymogami paktu stabilności i wzrostu, muszą być jednak poparte konkretnymi działaniami począwszy od 2015 r. Podjęto istotne kroki służące poprawie ważnych aspektów irlandzkich ram budżetowych oraz jakości i terminowości dostarczania danych. Obecne przepisy dotyczące średnioterminowych pułapów wydatków umożliwiają wprowadzenie przez rząd dyskrejonalnych zmian, które nie są ograniczone do wcześniej określonych zdarzeń warunkowych.

(1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 472/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru gospodarczego i budżetowego nad państwami członkowskimi należącymi do strefy euro dotkniętymi lub zagrożonymi poważnymi trudnościami w odniesieniu do ich stabilności finansowej (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 1).

- (10) Reformy podatkowe przyczyniły się do korekty budżetowej, wciąż jednak możliwe jest zwiększenie efektywności i pro wzrostowego charakteru systemu podatkowego. Opodatkowanie majątku przesunięto z podatku od transakcji na pobierany okresowo podatek bazujący na wartościach nieruchomości mieszkalnych, jednak podstawa opodatkowania jest nadal stosunkowo wąska, zważywszy na fakt, że niektóre rodzaje nieruchomości pozostają nieobjęte opodatkowaniem. Opodatkowanie pracy jest rozdrobnione i skomplikowane, a podstawy opodatkowania w przypadku podatku od konsumpcji i podatku środowiskowego są zawężone poprzez stawki obniżone i zwolnienia, gdy tymczasem podatki takie bardziej sprzyjają wzrostowi. Stawka zerowa i stawki obniżone VAT powodują, że efektywność VAT jest poniżej średniej UE. Stawki obniżone VAT często stosuje się w celach redystrybucji, mimo że nie są one skutecznym ani dobrze ukierunkowanym narzędziem polityki służącym ochronie grup szczególnie wrażliwych. Możliwa jest dalsza poprawa efektywności instrumentów podatków środowiskowych, a także zlikwidowanie dotacji o skutkach szkodliwych dla środowiska.
- (11) Mimo że społeczeństwo Irlandii jest stosunkowo młode, publiczne wydatki na opiekę zdrowotną należały w 2012 r. do najwyższych w Unii i były na poziomie 8,7 % DNB, czyli znacznie powyżej średniej UE wynoszącej 7,3 %. Wziąwszy pod uwagę obecne trudności w zarządzaniu budżetem na ochronę zdrowia, spodziewana presja demograficzna związana ze starzeniem się społeczeństwa oznacza, że aktualny poziom usług będzie można utrzymać tylko wtedy, gdy w perspektywie średnio- i długoterminowej uda się poprawić efektywność wykorzystania środków. Przewiduje się, że spowodowany presją demograficzną wzrost wydatków w dziedzinie zdrowia do 2060 r. wyniesie 1,2 punktu procentowego PKB. Wyzwania w sektorze zdrowia są wielorakie. Usługodawcy w dziedzinie opieki zdrowotnej posługują się różnymi systemami i procedurami zarządzania finansowego i rachunkowości. Powoduje to opóźnienia i tworzy bariery w gromadzeniu i przetwarzaniu danych. Utrudnia to także monitorowanie wydatków na opiekę zdrowotną oraz wysiłki na rzecz poprawy efektywności wykorzystania środków i właściwego przydziału zasobów. Kolejnym wyzwaniem jest wysoki poziom wydatków na produkty farmaceutyczne przy stosunkowo wysokim poziomie wydatków na leki dla pacjentów leczonych ambulatoryjnie.
- (12) Irlandia boryka się z wyzwaniami związanymi z bezrobociem, zwłaszcza długotrwałym i bezrobociem młodziem; nadal duża pozostaje liczba ludności w wieku produkcyjnym posiadająca niskie kwalifikacje, co prowadzi do powstawania nierówności i niedopasowania umiejętności. Dzięki wzmacnianiu się w ostatnim okresie rynku pracy bezrobocie długotrwałe stopniowo zmniejszało się, nadal jest jednak wysokie jako odsetek ogólnego bezrobocia i pod koniec 2013 r. wynosiło ponad 61 % ogółu. Stopa bezrobocia wśród ludzi młodych osiągnęła poziom szczytowy, przekraczając 30 % w połowie 2012 r. Ponadto odsetek ludzi młodych, którzy nie pracują, nie uczą się ani nie szkolą się, wzrósł w okresie od 2007 do 2012 r. o 8 punktów procentowych do 18,7 %, zanim spadł do 16,1 %, wciąż jednak należał do najwyższych w Unii. Konieczne jest, aby – zgodnie z celami gwarancji dla młodzieży – wszyscy młodzi ludzie zostali w ciągu czteromiesięcznego okresu, o którym w niej mowa, objęci odpowiednimi działaniami. Przywrócenie równowagi gospodarki ujawniło niedopasowanie umiejętności, czyniąc przekwalifikowanie i podnoszenie kwalifikacji wyzwaniem dla systemu kształcenia i szkolenia. W dodatku udział w uczeniu się przez całe życie jest niższy niż średnia UE (7,3 %, w porównaniu do 10,7 % w 2013 r.).
- (13) Irlandia ma jeden z najwyższych w Unii odsetków osób żyjących w gospodarstwach domowych o małej intensywności pracy, co powoduje poważne problemy społeczne. Odsetek ten był wyższy niż średnia UE już przed kryzysem i wzrósł z 14,3 % w 2007 r. do 24,2 % w 2011 r. Zjawisko małej intensywności pracy jest szczególnie rozpowszechnione w gospodarstwach domowych osób samotnie wychowujących dzieci. Przyczynia się ono do coraz większego zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym dzieci w Irlandii i powoduje nasilenie się problemu nierównego udziału kobiet w rynku pracy, który wynosił 67,2 % w 2013 r., w porównaniu do 83,4 % w przypadku mężczyzn. W związku z tym zwrócono uwagę na kwestię dostępności i przystępności cenowej opieki nad dziećmi, która istotnie utrudnia rodzicom znalezienie pracy i uniknięcie zagrożenia ubóstwem. Rynek pracy jest także dotknięty obszarami pułapek bezrobocia. Płaska struktura zasiłków dla bezrobotnych w ramach systemu zasiłku dla osób poszukujących pracy i świadczeń dla osób poszukujących pracy, nieograniczony okres przysługiwania świadczeń dla osób poszukujących pracy oraz utrata dodatkowych płatności (zwłaszcza dodatku do czynszu i kart medycznych) w momencie ponownego podjęcia pracy oznaczają, że stopy kompensacji świadczeń są stosunkowo wysokie w przypadku osób długotrwałe bezrobotnych o niskim potencjale uzyskania dochodów i w przypadku innych kategorii pracowników zależnych od sytuacji rodzinnej.
- (14) Udzielanie pożyczek MŚP utrzymuje się na niskim poziomie, odzwierciedlając połączenie niskiego popytu na kredyty i ograniczenia ich podaży, gdyż MŚP nadal są dotknięte nadmiernym efektem dźwigni i słabym popytem krajowym, podczas gdy banki muszą czynić dalsze postępy w osiąganiu trwałych rozwiązań w zakresie portfela zagrożonych kredytów MŚP. Z ostatniego badania przeprowadzonego przez firmę Red C wynika, że na 35 % MŚP, które w okresie od października 2013 r. do marca 2014 r.

zwróciły się o kredyt bankowy, w przypadku 19 % odmówiono jego udzielenia. Pod koniec 2009 r. ustanowiono urząd ds. przeglądu kredytów, którego zadaniem jest prowadzenie mediacji w sporach między kredytodawcami a potencjalnymi kredytobiorcami będącymi MŚP, którym odmówiono kredytu. Wpływ tego urzędu, aczkolwiek pozytywny, wydaje się być jak dotąd raczej ograniczony, po części z uwagi na dość małą liczbę odwołań. MŚP w dużym stopniu zależą w przypadku inwestycji od finansowania bankowego, a niebankowe źródła finansowania są stosunkowo mało rozwinięte, aczkolwiek obecnie badane są pewne alternatywy, w tym fundusze pożyczkowe. Jednak w miarę jak poprawa koniunktury nabiera tempa i w miarę ożywienia się popytu wewnętrznego, ograniczenia w podaży mogą się zaostrzać, jeżeli kanały dostępu do kredytu nie będą odpowiednio udrażniane, co ma zasadnicze znaczenie dla perspektywy wzrostu. W celu poprawy dostępu MŚP do finansowania wprowadzono specjalne programy i fundusze, takie jak program gwarancji kredytowych, program funduszy pożyczkowych dla mikroprzedsiębiorstw oraz trzy fundusze dla MŚP, jednak jak dotąd stopień ich wykorzystania jest niewielki.

- (15) Mimo reform sektora bankowego podjętych w ramach zakończonego niedawno programu pomocy finansowej wciąż istnieją poważne wyzwania. Komisja przeanalizowała je dokładnie w szczegółowej ocenie sytuacji z 2014 r. dotyczącej Irlandii. W czerwcu 2013 r. w przypadku trzech największych banków krajowych zagrożone kredyty stanowiły prawie 27 % ogółu. Mimo niedawnego zmniejszenia zadłużenia zadłużenie sektora prywatnego wciąż należy do najwyższych w Unii i nadal zagraża stabilności finansowej i stanowi obciążenie dla gospodarki. Zmniejszenie zadłużenia gospodarstw domowych i MŚP nie jest pełne, a naprawa bilansów banków i MŚP ma kluczowe znaczenie dla przywrócenia funkcjonowania kanałów dostępu do kredytów. Kredyty bankowe nadal charakteryzuje tendencja spadkowa, a sektor bankowy wciąż ma problemy z rentownością, częściowo z powodu wysokiej liczby kredytów hipotecznych indeksowanych (aktywa odziedziczone o niskiej rentowności) w bilansach banków.
- (16) Koszt egzekucji umów jest wysoki. Przeważającą część tych kosztów stanowią opłaty dla prawników – na poziomie 18,8 punktu procentowego, a wysokie koszty usług prawnych rzutują na strukturę kosztów wszystkich przedsiębiorstw, w tym MŚP. Ponadto, w przeciwieństwie do innych usług świadczonych w ramach wolnych zawodów, koszty usług prawnych nie obniżyły się od początku kryzysu, częściowo wskutek braku dostatecznej konkurencji. Władze zobowiązały się w ramach programu dostosowania makroekonomicznego do wprowadzenia reform sektora usług prawnych. W 2011 r. opublikowały one ustawę o regulacji usług prawnych, którą należy teraz uchwalić. Zasoby administracyjne wymiaru sprawiedliwości i sądów w zakresie wdrażania aktywnego zarządzania przygotowawczego sprawami są bardzo ograniczone, co może prowadzić do opóźnień w rozstrzyganiu spraw i zwiększania kosztów. Ponadto zdolności Irlandii do gromadzenia danych na temat efektywności systemu sądownictwa są obciążone znacznymi lukami.
- (17) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Irlandii. Oceniała krajowy program reform i program stabilności. Wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki fiskalnej i społeczno-gospodarczej w Irlandii, ale także ich zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia całościowego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na poziomie UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia Komisji w ramach europejskiego semestru zostały przedstawione poniżej w zaleceniach 1–7.
- (18) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności, a jej opinia⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniach 1 i 2 poniżej.
- (19) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i powyższej oceny Rada przeanalizowała krajowy program reform i program stabilności. Jej zalecenia na podstawie art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1, 3, 5 i 6 poniżej.
- (20) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła również analizę polityki gospodarczej strefy euro jako całości. Na tej podstawie Rada wydała osobne zalecenia dla tych państw członkowskich, których walutą jest euro⁽²⁾. Jako kraj, którego walutą jest euro, Irlandia powinna zapewnić pełne i terminowe wdrożenie również tych zaleceń,

⁽¹⁾ Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

⁽²⁾ Zob. s. 141 niniejszego Dziennika Urzędowego.

NINIEJSZYM ZALECA Irlandii podjęcie w latach 2014–2015 działań mających na celu:

1. Pełne wykonanie budżetu na 2014 r. i zapewnienie trwałej korekty nadmiernego deficytu do 2015 r. poprzez wsparcie strategii budżetowej dodatkowymi środkami strukturalnymi, przy jednoczesnym osiągnięciu korekty strukturalnej określonej w zaleceniu Rady w ramach procedury nadmiernego deficytu. Po skorygowaniu nadmiernego deficytu – utrzymywanie korekty strukturalnej zmierzającej do osiągnięcia średniookresowego celu wynoszącego co najmniej 0,5 % PKB w każdym roku lub więcej w okresie dobrej koniunktury gospodarczej lub w przypadku konieczności spełnienia reguły dotyczącej zadłużenia w celu uzyskania stałej tendencji spadkowej wysokiego wskaźnika długu sektora instytucji rządowych i samorządowych. Poprawę wiarygodności strategii korekty budżetowej, skuteczne wdrożenie wieloletniego planowania budżetowego oraz określenie ogólnych środków budżetowych stanowiących podstawę średniookresowych celów budżetowych. Zapewnienie wiążącego charakteru pułapu wydatków publicznych, w tym przez ograniczenie ustawowego zakresu dyskrejonalnych zmian. W celu wspierania konsolidacji budżetowej – rozważenie podwyższenia dochodów poprzez zwiększenie podstawy opodatkowania. Poprawę systemu podatkowego, aby bardziej sprzyjał środowisku i wzrostowi gospodarczemu.
2. Dalsze prowadzenie reformy sektora opieki zdrowotnej zapoczątkowanej w ramach strategicznych ram przyszłej polityki zdrowotnej w celu zwiększenia efektywności kosztowej tego sektora. Podejmowanie dalszych działań mających na celu ograniczenie wydatków na zakup produktów farmaceutycznych, w tym poprzez częstsze dostosowania cen opatentowanych leków, większą penetrację rynku przez leki generyczne oraz poprawę praktyk przepisywania leków. Zreformowanie systemów zarządzania finansowego krajowego organu do spraw ochrony zdrowia w celu zoptymalizowania systemów poszczególnych podmiotów i lepszą obsługę wniosków o zwrot kosztów. Wprowadzenie, począwszy od końca pierwszego kwartału 2015 r., osobistych identyfikatorów ubezpieczenia zdrowotnego.
3. Wprowadzanie dalszych usprawnień w dziedzinie aktywnej polityki rynku pracy, przy zwróceniu szczególnej uwagi na osoby długotrwale bezrobotne, niskowyzwalifikowane oraz – zgodnie z celami gwarancji dla młodzieży – ludzi młodych. Kontynuowanie trwającej reformy systemu dalszego kształcenia i szkolenia, programów wspierania zatrudnienia i programów przyuczania do zawodu. Oferowanie większej liczby szkoleń poprzez praktykę w miejscu pracy; poprawę jakości kursów w ramach dalszego kształcenia i szkolenia oraz przyuczania do zawodu, a także zapewnienie ich dostosowania do potrzeb rynku pracy. Podniesienie poziomu i jakości usług wsparcia świadczonych przez urzędy pracy Intreo. Wprowadzenie sprawnego systemu odsyłania w ramach dalszego kształcenia i szkolenia pomiędzy urzędami Intreo a radami kształcenia i szkolenia.
4. Uporanie się z niską intensywnością pracy gospodarstw domowych i zajęcie się kwestią zagrożenia ubóstwem w odniesieniu do dzieci przez stopniowe wycofywanie świadczeń i dodatkowych płatności w związku z ponownym podjęciem pracy. Ułatwianie udziału kobiet w rynku pracy poprzez zwiększenie dostępności przystępnej cenowo, całodziennej opieki nad dziećmi, szczególnie dla rodzin o niskich dochodach.
5. Przedstawienie strategii politycznych dla sektora MŚP, obejmujących inicjatywy związane z dostępnością finansowania bankowego i niebankowego oraz kwestią restrukturyzacji zadłużenia przy unikaniu zagrożeń dla finansów publicznych i stabilności finansowej. Przedstawienie inicjatyw na rzecz poprawy dostępu MŚP do kredytów bankowych i finansowania niebankowego. Wprowadzenie systemu monitorowania kredytów dla MŚP w sektorze bankowym. Podejmowanie równoległe działań w celu zapewnienia, by dostępne niebankowe instrumenty kredytowe, w tym trzy fundusze dla MŚP współfinansowane przez krajowy fundusz rezerwy emerytalnej, Microfinance Ireland oraz tymczasowy system gwarancji kredytu, były lepiej wykorzystywane. Wspieranie wykorzystania wyżej wspomnianych i innych niebankowych programów przez MŚP. Zwiększenie widoczności i zdolności urzędu kontroli kredytu w zakresie mediacji w sporach pomiędzy bankami a potencjalnymi kredytobiorcami będącymi MŚP, którym odmówiono kredytu.
6. Monitorowanie wyników osiągniętych przez banki w kontekście celów restrukturyzacji zaległości w spłacie kredytów hipotecznych. Ogłoszenie ambitnych celów na trzeci i czwarty kwartał 2014 r. w przypadku głównych banków udzielających kredytów hipotecznych, które mają proponować i podpisywać rozwiązania restrukturyzacyjne dla kredytów hipotecznych, w przypadku których spłata jest opóźniona o ponad 90 dni, w celu zasadniczego rozwiązania kwestii zaległości w spłacie kredytów hipotecznych do końca 2014 r. Kontynuowanie oceny trwałości zawartych porozumień restrukturyzacyjnych przez audyty i ukierunkowane kontrole na miejscu. Opracowanie wytycznych na rzecz trwałości rozwiązań. Regularne publikowanie danych dotyczących portfeli kredytowych banków obejmujących niespłacone kredyty MŚP w celu poprawienia przejrzystości. Opracowanie strategii w celu zajęcia się ekspozycjami zagrożonymi na hipotekach na nieruchomościach komercyjnych. Ustanowienie centralnego rejestru kredytów.

7. Zmniejszenie kosztu postępowania prawnego i usług prawnych oraz wspieranie konkurencji, między innymi poprzez przyjęcie ustawy o regulacji usług prawnych do końca 2014 r., zawierającej przepisy umożliwiające zakładanie wielodyscyplinarnych praktyk, oraz poprzez dążenie do wyeliminowania prawa adwokata do zatrzymania. Monitorowanie wpływu tej ustawy, w tym na koszty usług prawnych. Podjęcie działań wykonawczych w celu zapewnienia, by organ regulacyjny ds. usług prawnych stał się niezwłocznie operacyjny i by wypełniał swoje obowiązki określone w przepisach, w tym w zakresie publikacji regulacji prawnych lub wytycznych dla praktyk wielodyscyplinarnych oraz rozstrzygania roszczeń. Udoskonalenie systemu gromadzenia danych, aby wzmocnić monitorowanie i ocenę efektywności postępowań sądowych w celu określenia kwestii wymagających reformy.

Sporządzono w Brukseli dnia 8 lipca 2014 r.

W imieniu Rady

P. C. PADOAN

Przewodniczący
